

НАРОДНА БАНКА СРБИЈЕ
СЕКТОР ЗА ПОСЛОВЕ НАДЗОРА НАД
ОБАВЉАЊЕМ ДЕЛАТНОСТИ ОСИГУРАЊА

VI/112/2006

9. март 2006.

ПРЕПОРУКА
у вези послова осигурања кредита

У претходним годинама уочен је тренд раста осигурања кредита узрокован растом обима понуде и тражње за свим облицима кредита. Како је тренд тражње кредита, а нарочито потрошачких, настављен и у 2006. години може се очекивати даљи раст тражње за осигурањем истих.

Обзиром да преузимањем ових кредита у осигуравајуће покриће друштаво за осигурање (у даљем тексту: друштво) може бити изложено потенцијално значајним ризицима, а у циљу превентивног деловања усмереног ка очувању стабилности тржишта осигурања, Народна банка Србије скреће пажњу на неопходне активности које је потребно да свако друштво предузме, како пре преузимања ових ризика у осигуравајуће покриће, тако и у току трајања осигуравајућег покрића.

У циљу очувања стабилности пословања друштва и обезбеђења извршавања уговорима осигурања кредита преузетих обавеза неопходно је да друштво обезбеди адекватне системе идентификовања и мерења ризика, системе управљања ризицима и свеобухватне и правовремене контроле ризика, системе предузимања одговарајућих корективних мера, израде адекватних и преиспитивање постојећих услова и тарифа, да дефинише одговарајуће лимите преузимања ризика, као и да устроји адекватне процедуре идентификовања, мерења, контроле и управљања ризика везаних за ову врсту осигурања.

Наведеним процедурама потребно је нарочито обезбедити:

- **адекватне системе идентификовања и мерења ризика**, који обухватају потпуну анализу потенцијалних ризика (врста ризика, фактори ризика, величина ризика, итд.) спроведену од стране лица која поседују адекватна знања о ризицима који су својствени овој врсти осигурања. Циљ ових анализа је идентификација ризика везаних како за поједине врсте послова осигурања кредита тако и за типове осигураника, уз оцену потенцијалних, како позитивних, тако и негативних ефеката из послова осигурања кредита на пословање друштва
- **израду услова и тарифа осигурања засновану на претходно спроведеној анализи потенцијалних ризика** својствених овој врсти осигурања, релевантним информацијама о факторима ризика, њиховој величини и међусобној корелацији и сл. Као битни елементи морају се узети у обзир и висина и обим покрића, трајање осигурања, као и јасно дефинисати средства обезбеђења наплате регресних потраживања. Тарифа, односно премија осигурања мора да буде дефинисана на нивоу довољном за измирење обавеза по основу штета и покриће трошкова.
- **дефинисање лимита преузимања ризика** - На основу оцене свих, како позитивних тако и негативних ефеката који могу да резултирају из осигурања појединих врста кредита, извршене на основу тестирања могућих ефеката путем различитих сценарија, и јасно дефинисаних критеријума за оцену бонитета осигураника чији су кредити предмет осигуравајућег покрића, Управа друштва је дужна да дефинише лимите преузимања ризика. Квантитативне лимите о преузимању ризика потребно је дефинисати, како у погледу појединачних износа који су предмет осигуравајућег покрића, тако и у погледу укупних лимита за поједине осигуранике и укупних лимита кредита који су предмет осигуравајућег покрића.
- **адекватну кадровску оспособљеност**, која подразумева обезбеђење квалификованих преузимаача ризика са адекватним нивоом обуке, знања и искуства везаних за ову врсту осигурања.
- **системе управљања ризицима, свеобухватне и правовремене контроле ризика**, које је могуће спровести уз обезбеђење адекватних података од осигураника и системе интерних извештавања о оствареним резултатима (на основу оцене како интерне ревизије тако и овлашћених актуара) у овој врсти осигурања. Информације треба да буду организоване на начин да Управи друштва омогуће тачну и правовремену оцену изложености друштва ризицима остварења осигураног случаја и ризицима немогућности наплате потраживања од корисника кредита, **оцену адекватности тарифе** (по врстама кредита који су предмет осигурања и осигураницима - уз праћење меродавних техничких резултата, степена наплате регресног потраживања са

просечним временским периодом наплате, итд.), као и благовремено предузимање **корективних мера** (уз препоруку интерног ревизора и овлашћеног актуара) у спровођењу послова ове врсте осигурања.

Напомињемо да је потребно да Управа, спречи или ограничи осигурање неких типова кредита и/или осигурања кредита одређених осигураника, тамо где се потенцијално излагање ризику не може са довољним степеном прецизности утврдити, где наплата регресних потраживања неког кредита може бити отежана, где није могуће обезбедити одговарајуће реосигуравајуће покриће, где осигураник нема одговарајући кредибилитет и др.

Скрећемо пажњу да су наведене процедуре део система интерних контрола које је Управа друштва дужна да организује на начин који одговара природи, сложености и ризичности посла, као и променама услова пословања друштва.

Генерални директор
Мира Брић Јовић

